

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie ze skargi Fabryki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przy uczestnictwie R. K., G. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P., R. W. i Gminy B. następczyni prawnej C. W. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w K. dnia 9 lipca 2012 r. , sygn. akt I Nc (...) w sprawie z powództwa R. K. przeciwko Fabryce (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W., G. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P., R. W. i C. W. o zapłatę, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 stycznia 2019 r., zażalenia strony pozwanej Fabryki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na postanowienie Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 listopada 2014 r., sygn. akt I WSC (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 18 listopada 2014 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę pozwanej Fabryki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego nakazu zapłaty Sądu Okręgowego w K. z dnia 9 lipca 2012 r. (I Nc (...)). W motywach rozstrzygnięcia wskazał, że skarżąca nie uiściła w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia wezwania opłaty od skargi, a jej wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych został prawomocnie oddalony.

W zażaleniu na to postanowienie pozwana, wnosząc o jego uchylenie, zarzuciła naruszenie art. 133 § 3 w zw. z art. 94 § 2 k.p.c., poprzez doręczenie bezpośrednio skarżącej a nie jej pełnomocnikowi adw. K. S. postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 31 października 2014 r., utrzymującego w mocy postanowienie referendarza sądowego z dnia 17 września 2014 r., oddalające wniosek skarżącej o zwolnienie od kosztów sądowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarżąca nie kwestionowała, że w dniu 5 listopada 2014 r. otrzymała wezwanie do uiszczenia opłaty od skargi, a termin na jej uregulowanie upłynął bezskutecznie, a twierdziła jedynie, że korespondencja powinna być doręczona pełnomocnikowi, mimo uzyskania przez Sąd informacji, że pełnomocnictwo zostało wypowiedziane przez mocodawcę.

Z akt sprawy wynika, że w dniu 31 października 2014 r. do Sądu Okręgowego w K. wpłynęło pismo adwokat K. S. z dnia 27 października 2014 r., informujące, że skarżąca wypowiedziała jej pełnomocnictwo do reprezentowania w sprawie. W tym samym dniu zostało wydane przez Sąd Okręgowy postanowienie utrzymujące w mocy orzeczenie referendarza sądowego z dnia 17 września 2014 r., oddalające wniosek skarżącej o zwolnienie od kosztów sądowych. Wobec wpływu do akt sprawy informacji od pełnomocnika, że pozwana wypowiedziała pełnomocnictwo, orzeczenie to zostało doręczone w dniu 5 listopada 2014 r. bezpośrednio skarżącej wraz z wezwaniem do uiszczenia opłaty od skargi, pod rygorem jej odrzucenia.

Wbrew stanowisku skarżącej Sąd po otrzymaniu zawiadomienia nie był uprawniony do żądania od adwokat K. S. przedłożenia pisma skarżącej o wypowiedzeniu jej pełnomocnictwa. Wypowiedzenie pełnomocnictwa procesowego odnosi skutek prawny w stosunku do sądu z chwilą zawiadomienia go o tym. W orzecznictwie Sądu Najwyższego wyjaśniono, że adresatem oświadczenia woli w przedmiocie udzielenia pełnomocnictwa jest osoba, której mocodawca udziela pełnomocnictwa. Takie same rygory jak do udzielenia pełnomocnictwa stosuje się do jego cofnięcia. Zatem oświadczenie woli w przedmiocie wypowiedzenia pełnomocnictwa winno być adresowane do pełnomocnika, a sąd powinien być

jedynie powiadomiony o fakcie wypowiedzenia pełnomocnictwa (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2016 r., II UK 484/15, nie publ. i z dnia 24 lutego 2006 r., II CK 425/05, BSN 2006, nr 5, poz. 13 oraz postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 września 2017 r., IV CZ 50/17, nie publ., z dnia 24 czerwca 1999 r., III CZ 50/99, nie publ., z dnia 12 kwietnia 2013 r., IV CZ 20/13, OSNC-ZD 2014, Nr 1, poz. 19, i z dnia 2 lipca 2002 r., I PZ 58/02, OSNP 2004, Nr 10, poz. 173). W analizowanym przypadku skarżący pismem z dnia 28 lipca 2014r. wypowiedział adwokat K. S. umowę o obsługę prawną z zachowaniem trzymiesięcznego terminu wypowiedzenia ze skutkiem na dzień 31 października 2014 r., o czym pełnomocnik zgodnie ze spoczywającym na niej obowiązkiem zawiadomiła Sąd Okręgowy 31 października 2014 r., który był ostatnim dniem w którym mogła podejmować czynności w imieniu mocodawcy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 1968 r., I CZ 124/67, OSNC 1968, nr 10, poz. 170).

Nie ma również racji skarżąca kwestionując skuteczność doręczenia przez Sąd Okręgowy postanowienia z dnia 31 października 2014 r. wraz z wezwaniem do uiszczenia opłaty jej bezpośrednio, a nie adwokat K. S. Artykuł 94 § 2 k.p.c. traktuje o obowiązku adwokata lub radcy prawnego, który wypowiedział pełnomocnictwo, działania za stronę jeszcze przez dwa tygodnie, chyba że mocodawca zwolni go z tego obowiązku. Uszczegółowienie tej zasady znalazło wyraz w art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (jedn. tekst: Dz. U. z 2018, poz. 1184, ze zm. – dalej: „Pr.adw.”), w którym wskazano, że adwokat wypowiadając pełnomocnictwo, zawiadamia o tym zainteresowane organy, jest także obowiązany jeszcze przez dwa tygodnie pełnić swoje obowiązki, jeżeli nie nastąpiło wcześniejsze objęcie sprawy przez innego adwokata lub zwolnienie ze strony klienta. *Ratio legis* tej regulacji polega na ochronie interesów dotychczas reprezentowanej przez pełnomocnika strony na okres dwóch tygodni od chwili gdy mocodawca dowiedział się od pełnomocnika o wypowiedzeniu pełnomocnictwa. Określony w art. 94 § 2 k.p.c. i art. 27 Pr.adw. obowiązek działania za stronę jeszcze przez dwa tygodnie nie odnosi się zatem do sytuacji – takiej jaka miała miejsce w sprawie - w której to mocodawca, a nie pełnomocnik wypowiedział pełnomocnictwo. Doręczenie przez Sąd Okręgowy w analizowanej sytuacji

procesowej korespondencji byłemu pełnomocnikowi pozwanego byłoby nieskuteczne (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2002 r., I PZ 58/02, OSNP 2004, nr 10, poz. 173 i z dnia 18 lutego 2004 r., I CZ 180/03, nie publ.).

Wbrew stanowisku pozwanej zaskarżone postanowienie z dnia 18 listopada 2014 r. prawidłowo zostało doręczone w dniu 21 listopada 2014 r. bezpośrednio skarżącej. Zawiadomienie Sądu przez nowego pełnomocnika w osobie adwokata T.U. o udzieleniu mu pełnomocnictwa w sprawie wpłynęło bowiem do Sądu dopiero w dniu 21 listopada 2014 r. wraz z informacją, że pełnomocnictwo udzielone poprzedniemu pełnomocnikowi wygasło z dniem 31 października 2014 r. Okoliczność, że z treści tego pełnomocnictwa wynika, że zostało ono udzielone w dniu 12 listopada 2014 r. nie podważa skuteczności dokonanego doręczenia. Oświadczenie o udzieleniu pełnomocnictwa przed zawiadomieniem o tym Sądu odnosi bowiem skutek tylko w stosunku wewnętrznym łączącym pełnomocnika i mocodawcę. Ponadto, zagadnienie to pozbawione jest praktycznego znaczenia, skoro pełnomocnik w terminie od doręczenia zaskarżonego postanowienia skarżącej wywiódł od niego zażalenie.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy zasadnie odrzucił skargę na podstawie art. 424⁶ § 3 k.p.c.

Z tych względów na podstawie art. 424¹² w zw. z art. 398¹⁴ i art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

aj